

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (V. Gîrleanu)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Panov, M. Anton, V. Cotorobai)

ÎNCHEIERE

23 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Mariana Pitic
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Tatiana Smirnova,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nadejda Scvorțova, Dumitru Cațur, Oleg Glinjan, Tatiana Grosu, Iurie Godoroja, Serghei Coceban, Natalia Postalachi, Romanov Ghenadie, Carolina Codreanu, Pascari Serghei, Alexandra Salnicova și Societatea cu răspundere limitată „Compromis” împotriva Tatiane Smirnova și Tamarei Crivorotova cu privire la înlăturarea obstacolelor în finisarea construcției pentru a fi dată în exploatare și repararea prejudiciului moral,

împotriva încheierii din 29 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea depusă de Tatiana Smirnova privind emiterea unei încheieri suplimentare,

c o n s t a t ă:

La data de 07 decembrie 2015 Nadejda Scvorțova, Dumitru Cațur, Oleg Glinjan, Tatiana Grosu, Iurie Godoroja, Serghei Coceban, Natalia Postalachi, Romanov Ghenadie, Carolina Codreanu, Pascari Serghei, Alexandra Salnicova, reprezentați de avocatul Ruslan Cibric și Societatea cu răspundere limitată „Compromis”, reprezentată de administratorul Nicolae Bostan au depus cerere de chemare în judecată împotriva Tatiane Smirnova și Tamarei Crivorotova cu privire la înlăturarea obstacolelor în finisarea construcției (mansardei) de la blocul de locuit din str. N. Dimo, 9/1, mun. Chișinău pentru a fi dată locuința în exploatare, încasarea din contul pârâtelor în beneficiul reclamanților suma de 500 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 19 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost scoasă de pe rol cererea de chemare în judecată depusă Oleg Glinjan și Carolina Codreanu, reprezentați de avocatul Cibric Rislan, cu privire la înlăturarea obstacolelor în finisarea construcțiilor pentru a fi dată în exploatare și repararea prejudiciului moral, în temeiul art. 276 lit. c) CPC, ca fiind semnată și depusă în judecată de o persoană neîmputernicită.

Prin hotărârea din 19 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani acțiunea depusă de Nadejda Scvorțova, Dumitru Cațur, Oleg Glinjan, Tatiana Grosu, Iurie

Godoroja, Serghei Coceban, Natalia Postalachi, Romanov Ghenadie, Carolina Codreanu, Pascari Serghei, Alexandra Salnicova și Societatea cu răspundere limitată „Compromis” a fost respinsă ca fiind neîntemeiată, au fost încasate de la reclamanți în beneficiul Tatiane Smirnova și Tamarei Crivorotova cheltuielile de judecată și anume cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suma de 1000 de lei în beneficiul Tatiane Smirnova și suma de 3000 de lei în beneficiul Tamarei Crivorotova, și în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 200 de lei.

La data de 03 aprilie 2018 Nadejda Scvorțova, Dumitru Cațur, Oleg Glinjan, Tatiana Grosu, Iurie Godoroja, Serghei Coceban, Natalia Postalachi, Romanov Ghenadie, Carolina Codreanu, Pascari Serghei, Alexandra Salnicova, reprezentați de avocatul Ruslan Cibric au declarat recurs împotriva încheierii din 19 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, și apel împotriva hotărârii din 19 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu restituirea cauzei spre rejudecare, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

La data de 17 aprilie 2018 și, suplimentar la 12 iunie 2018, Tatiana Smirnova a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii și încasare de la reclamanți în beneficiul ei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suma de 2000 de lei, cheltuieli de judecată în sumă de 800 de lei și în vederea reparării prejudiciului moral suma de 2000 de lei.

Prin încheierea din 14 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost restituit recursul și apelul declarat de avocatul Ruslan Cibric în interesele lui Oleg Glinjan și Semion Bochii împotriva încheierii și hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 19 martie 2018, ca fiind semnate și depuse de persoane care nu sunt în drept să declare recurs și apel.

La fel, prin încheierea din 14 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost restituit apelul declarat de Tatiana Smirnova, din motivul depunerii unor pretenții, care nu au fost depuse și examinate în prima instanță, în cadrul litigiului dat.

Tot la data de 14 iunie 2018 a fost emisă încheierea Curții de Apel Chișinău prin care nu a fost dat curs cererii de apel depusă de Nadejda Scvorțova, Dumitru Cațur, Tatiana Grosu, Iurie Godoroja, Serghei Coceban, Natalia Postalachi, Ghenadie Romanov, Serghei Pascari, Alexandra Salnicova, reprezentați de avocatul Cibric Ruslan, împotriva hotărârii din 19 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, fiindu-le acordat termen de 20 de zile calendaristice pentru achitarea plății taxei de stat în mărime de 150 de lei.

Prin încheierea din 26 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost restituit apelul declarat de Nadejda Scvorțova, Dumitru Cațur, Oleg Glinjan, Tatiana Grosu, Iurie Godoroja, Serghei Coceban, Natalia Postalachi, Romanov Ghenadie, Carolina Codreanu, Pascari Serghei, Alexandra Salnicova, reprezentați de avocatul Ruslan Cibric, împotriva hotărârii din 19 martie 2018 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, pe motiv că nu a înlăturat în termenul acordat de instanță neajunsurile indicate în încheierea prin care nu a fost dat curs cererii de apel.

Prin decizia din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respins recursul declarat de Nadejda Scvorțova, Dumitru Cațur, Oleg Glinjan, Tatiana Grosu, Iurie Godoroja, Serghei Coceban, Natalia Postalachi, Romanov Ghenadie, Carolina Codreanu, Pascari Serghei, Alexandra Salnicova, reprezentați de avocatul Ruslan Cibric, și a fost menținută încheierea din 19 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

La data de 09 august 2018, Tatiana Smirnova a depus în instanța de apel cerere, prin care a solicitat emiterea unei încheieri suplimentare în conformitate cu art. 227 alin. (3) Codul de procedură civilă, motivând că reclamanții au prezentat intenționat și cu cunoștință de cauză, în cadrul examinării cauzei date, documente și acte falsificate.

Prin încheierea din 29 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea depusă de Tatiana Smirnova privind emiterea unei încheieri suplimentare.

La data de 07 decembrie 2018, Tatiana Smirnova a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel din 29 noiembrie 2018, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate soluționând prin decizie problema în fond.

În motivarea recursului a invocat că încheierea contestată este emisă de instanța de apel cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 29 noiembrie 2018.

Astfel, recursul declarat la data de 07 decembrie 2018, este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a restitui recursul din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 436 Cod de procedură civilă, recursul se depune de persoanele menționate în art. 430 CPC, cu respectarea condițiilor prevăzute la art. 437 CPC.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1), lit. (b¹) Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs nu corespunde prevederilor art. 437 alin.(1).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că prin încheierea din 14 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost restituit recursul și apelul declarat de avocatul Ruslan Cibric în interesele lui Oleg Glinjan și Semion Bochii împotriva încheierii și hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 19 martie 2018, ca fiind semnate și depuse de persoane care nu sunt în drept să declare recurs și apel.

La fel, prin încheierea din 14 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost restituit apelul declarat de Tatiana Smirnova, din motivul depunerii unor pretenții, care nu au fost depuse și examinate în prima instanță, în cadrul litigiului dat.

Tot la data de 14 iunie 2018 a fost emisă încheierea Curții de Apel Chișinău prin care nu a fost dat curs cererii de apel depusă de Nadejda Scorțova, Dumitru Cațur, Tatiana Grosu, Iurie Godoroja, Serghei Cocean, Natalia Postalachi, Ghenadie Romanov, Serghei Pascari, Alexandra Salnicova, reprezentați de avocatul Cibric Ruslan, împotriva hotărârii din 19 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, fiindu-le acordat termen de 20 de zile calendaristice pentru achitarea plății taxei de stat în mărime de 150 de lei.

Prin încheierea din 26 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost restituit apelul declarat de Nadejda Scvortova, Dumitru Cațur, Oleg Glinjan, Tatiana Grosu, Iurie Godoroja, Serghei Cocean, Natalia Postalachi, Romanov Ghenadie, Carolina Codreanu,

Pascari Serghei, Alexandra Salnicova, reprezentați de avocatul Ruslan Cibric, împotriva hotărârii din 19 martie 2018 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, pe motiv că nu a înlăturat în termenul acordat de instanță neajunsurile indicate în încheierea prin care nu a fost dat curs cererii de apel.

Prin decizia din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respins recursul declarat de Nadejda Scvorțova, Dumitru Cațur, Oleg Glinjan, Tatiana Grosu, Iurie Godoroja, Serghei Coceban, Natalia Postalachi, Romanov Ghenadie, Carolina Codreanu, Pascari Serghei, Alexandra Salnicova, reprezentați de avocatul Ruslan Cibric, și a fost menținută încheierea din 19 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Prin încheierea din 29 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea depusă de Tatiana Smirnova privind emiterea unei încheieri suplimentare.

Colegiul menționează că la 07 decembrie 2018, recurenta Tatiana Smirnova a declarat recurs împotriva încheierii din 29 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, care este redactat într-o altă limbă decât limba oficială în care se desfășoară procesul, fără a anexa traducerea acestuia în limba de stat.

Instanța de recurs remarcă că, prin Hotărârea nr. 17 din 04 iunie 2018 a Curții Constituționale a Republicii Moldova, a fost constatată desuetudinea Legii nr. 3465 din 01 septembrie 1989 cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești.

Curtea a notat că potrivit art. 74 alin. (1) din Legea nr. 100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative, efectul constatării desuetudinii unei legi presupune încetarea acțiunii sale, tot așa cum se întâmplă în cazul abrogării ei.

În contextul celor indicate, Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ reiterează că, unul din principiile fundamentale ale procesului civil și penal este principiul limbii oficiale de procedură, care este consacrat în art. 118 din Constituție, art. 24 din Codul de procedură civilă, art. 16 din Codul de procedură penală și art. 9 din Legea cu privire la organizarea judecătorească.

Prevederile conținute în art. 118 din Constituție sunt necesare pentru asigurarea respectării drepturilor și libertăților constituționale ale cetățenilor în condițiile egalității depline în fața legii. Reglementările invocate au fost reluate și incorporate în textul legilor procedurale, fiind coroborate cu tratatele internaționale, Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice și Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, care nu impun condiții privind limba în care se desfășoară procesul, prezumând că ședința de judecată se desfășoară în limba națională a statului.

Conform art. 13 din Constituție, limba de stat a Republicii Moldova este limba moldovenească, funcționând pe baza grafiei latine, care în baza Hotărârii Curții Constituționale a Republicii Moldova nr. 36 din 05 decembrie 2013, urmează a fi înțeleasă ca limba română. Caracterul oficial al limbii instituie, obligativitatea utilizării acesteia în raporturile cetățenilor cu autoritățile statului, în această limbă fiind redactate și aduse la cunoștința publică toate actele oficiale ale statului.

Din cele menționate, rezultă că procedura judiciară poate fi efectuată în altă limbă, însă documentele procesuale judiciare se întocmesc în mod obligatoriu și în limba moldovenească. Astfel, cetățenii care nu posedă sau nu vorbesc limba de stat au dreptul să se exprime în limba maternă în cadrul procedurilor judiciare, chiar și în ipoteza în care cunosc limba de stat, fiind un beneficiu legal acordat acestora. Totodată, dreptul de a se exprima în limba maternă în cadrul procedurilor orale desfășurate în fața instanței

judecătorești, include și dreptul de a întocmi și înainta în instanță acte de procedură sau alte cereri în această limbă.

În aceste condiții instanțele de judecată nu se pot preocupa de traducerea cererilor înaintate instanței (de chemare în judecată, apel sau recurs) dintr-o altă limbă în limba de stat din simplul considerent că această pretinsă obligație depășește cadrul împuternicirilor de a desfășura justiția în mod imparțial și echidistant. Obligația instanței de judecată este de a asigura participanții la proces să ia cunoștință de actele, de lucrările dosarului și să vorbească în judecată prin interpret, în cazul când nu cunosc limba de stat.

Din considerentele expuse supra și având în vedere că cererea de recurs depusă de Tatiana Smirnova împotriva încheierii din 29 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău este redactată într-o altă limbă decât limba oficială a procesului și nu este însoțită de traducere, în conformitate cu prevederile art. 426¹ alin. (1), lit. (b¹) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat de Tatiana Smirnova, deoarece nu corespunde prevederilor art. 437 alin. (1) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 270, art. 426¹ alin. (1), lit. (b¹), Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se restituie recursul declarat de Tatiana Smirnova împotriva încheierii din 29 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nadejda Scvorțova, Dumitru Cațur, Oleg Glinjan, Tatiana Grosu, Iurie Godoroja, Serghei Cocean, Natalia Postalachi, Romanov Ghenadie, Carolina Codreanu, Pascari Serghei, Alexandra Salnicova și Societatea cu răspundere limitată „Compromis” împotriva Tatiane Smirnova și Tamarei Crivorotova cu privire la înlăturarea obstacolelor în finisarea construcției pentru a fi dată în exploatare și repararea prejudiciului moral.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Mariana Pitic

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru